

Η ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

Εκδήλωση της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.
ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Αθήνα, 7 Μαΐου 2017

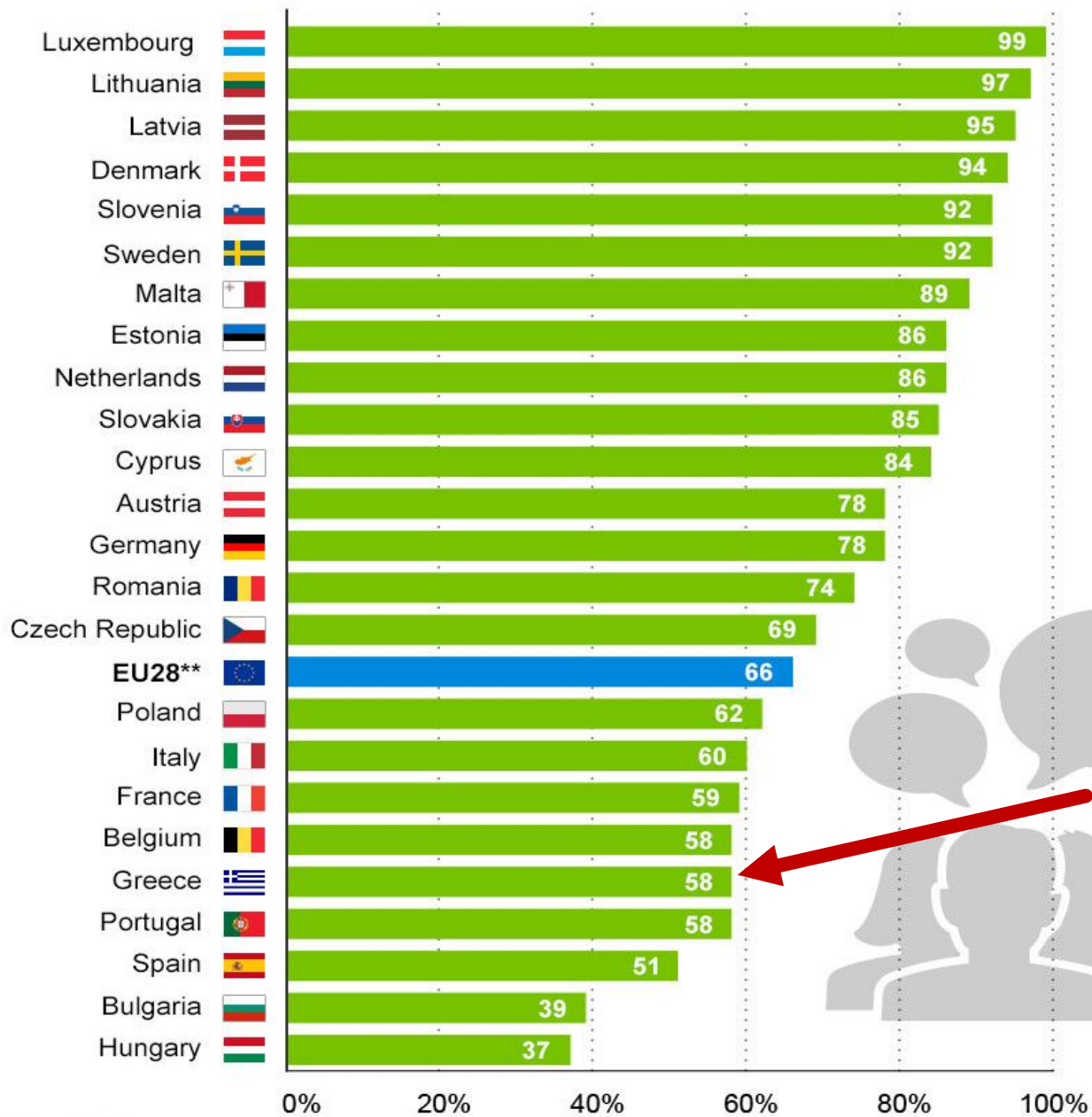
Εισήγηση της Β. Δενδρινού, Ομ. Καθηγήτρια ΕΚΠΑ
Πρόεδρος της Επιτροπής ΞΓ Εκπαίδευσης του Ι.Ε.Π. &
Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας των Πολιτών για την Πολυγλωσσία

Τι επιθυμούν οι πολίτες

- ▶ «Ευρωβαρόμετρο» 2015:
  - ▶ 72% των **Ευρωπαίων** πιστεύουν ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ πρέπει να μιλούν εκτός της μητρικής τους 2 ακόμη «ξένες» γλώσσες
  - ▶ 45% θεωρούν ότι απέκτησαν καλύτερη δουλειά λόγω της γνώσης ξ.γ.
  - ▶ 98% των **Ελλήνων** δηλώνει ότι επιθυμούν τα παιδιά τους να μάθουν ξ.γ. –τη μία «πολύ καλά» και τουλάχιστον μία ακόμη «μέτρια»
  - ▶ Θεωρούν πως οι ξ.γ. θα βοηθήσουν τα παιδιά να σπουδάσουν αποτελεσματικότερα και να βρουν (καλύτερη) δουλειά

Ποια είναι η πραγματικότητα (1)

- ▶ Σύμφωνα με τη «Eurostat» οι γλώσσες που χρησιμοποιούνται περισσότερο στα κράτη-μέλη της ΕΕ είναι:
  - ▶ Αγγλική 51%
  - ▶ Γερμανική 32%
  - ▶ Γαλλική 26%
- ▶ Ακολουθούν οι εξής:
  - ▶ Ιταλική (13%)
  - ▶ Ισπανική (9%)
  - ▶ Πολωνική (9%)
  - ▶ Ρωσική (6%)
- ▶ 2/3 του εργαζόμενου πληθυσμού των κρατών μελών της ΕΕ έχει επικοινωνιακές ικανότητες τουλάχιστον σε μια γλώσσα διαφορετική από τη μητρική του.

* Aged 25-64

Σάββατο,
6 Μαΐου
2017

Ποια είναι η πραγματικότητα (2)

- ▶ Οι γλώσσες παγκόσμιας οικονομικής ισχύος υπολογισμένη από τον Ammon (1995) σε δισ. \$ είναι:
  - ▶ **4.271 Αγγλικά**
  - ▶ **1,277 Ιαπωνικά**
  - ▶ **1,090 Γερμανικά**
- ▶ Ακολουθούν:
  - ▶ 801 Ρωσικά
  - ▶ 738 Ισπανικά
  - ▶ 669 Γαλλικά
  - ▶ 448 Κινέζικα
  - ▶ 359 Αραβικά
  - ▶ 302 Ιταλικά

Ποια είναι η πραγματικότητα (3)

- Ποσοστό Ευρωπαίων επιστημόνων και ερευνητών που θεωρεί ότι η γλώσσα εργασίας του είναι γλώσσα άλλη από τη μητρική του και κυρίως η αγγλική (βάσει στοιχείων του 2003):

► Φυσική	98%
► Χημεία	83%
► Βιολογία	81%
► Ψυχολογία	81%
► Μαθηματικά	78%
► Ιατρική	72%
► Κοινωνιολογία	72%
► Φιλοσοφία	56%
► Οικονομικά	48%
► Γλωσσολογία	35%
► Επιστήμες εκπαίδευσης	27%
► Φιλολογία	23%
► Ιστορία	20%

Ποια είναι η πραγματικότητα (4)

- ▶ Οι γλώσσες που διδάσκονται στα σχολεία της ΕΕ:
  - ▶ **Αγγλικά 88%**
  - ▶ **Γαλλικά 32%**
  - ▶ **Γερμανικά 18%**
  - ▶ **Ισπανικά 8%**
- ▶ Στα κράτη-μέλη της ΕΕ η **αγγλική** είναι η **πρώτη ξένη γλώσσα** εκμάθησης, η **Γαλλική, Γερμανική και Ισπανική** είναι οι πιο δημοφιλείς δεύτερες ξένες γλώσσες στην σχολική εκπαίδευση.
- ▶ Βεβαίως, υπάρχουν και σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα κράτη-μέλη ως προς τις γλώσσες που έχουν εισαγάγει στην εκπαίδευση για λόγους **οικονομικούς και πολιτικούς**.

Ποια είναι η πραγματικότητα (5)

- ▶ Στην **Ελλάδα** το ποσοστό εκείνων που δηλώνει πως είναι **απαραίτητο να χρησιμοποιεί μια ή περισσότερες ξένες γλώσσες στην εργασία του** είναι πάνω από 72%, ενώ το 99% των νέων δηλώνει πως είναι απολύτως απαραίτητο για τις σπουδές του.
- ▶ Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την Eurostat, το **98% των Ελλήνων** δηλώνει ότι επιθυμεί τα παιδιά του να μάθουν **ξ.γ. για σπουδές και απασχολησιμότητα**.
- ▶ Ωστόσο, σε σχέση με άλλους Ευρωπαίους, το **48% των Ελλήνων δεν ξέρουν ούτε μια ξένη γλώσσα** (βλ. διαφάνεια 4), ενώ π.χ. μόνο το 8% των Σουηδών και Δανών μιλούν μόνο τη μητρική τους.

Η σχολική πραγματικότητα στην ΕΕ

- ▶ Τα αποτελέσματα της «Ευρωπαϊκής Έρευνας Επικοινωνιακών Ικανοτήτων», από όπου προέκυψαν συγκρίσιμα στοιχεία σχετικά με το επίπεδο των γνώσεων ξ.γ. των ευρωπαϊών μαθητών ηλικίας 14-15 ετών ανέδειξαν:
  - ▶ Το χάσμα μεταξύ αυτού που επιθυμεί η κοινωνία και αυτού που προσφέρει η εκπαίδευση.
  - ▶ Τη διαφορά ανάμεσα στη γλωσσομάθεια των μαθητών των κρατών-μελών (π.χ. 82% των Σουηδών μαθητών έχουν υψηλή γλωσσομάθεια, έναντι του 14% στη Γαλλία και του 9% στην Αγγλία).
  - ▶ Ποιοι είναι οι βασικότεροι παράγοντες που συμβάλλουν σε αποτελεσματική ή αναποτελεσματική ξενόγλωσση εκπαίδευση.
- ▶ Μεταξύ των χωρών που συμμετείχαν στην Έρευνα και η Ελλάδα, της οποίας τα αποτελέσματα σε σύγκριση με άλλες χώρες δημοσιεύονται επίσης στην ιστοσελίδα του Έργου:
<http://www.surveylang.org/>

Τα δεδομένα από την Ελλάδα

- Η μελέτη αναδεικνύει τα εξής συμπεράσματα σε σχέση με την Α' και Β' ξένη γλώσσα, στις ικανότητες κατανόησης γραπτού λόγου **(1)**, κατανόησης προφορικού λόγου **(2)** και παραγωγής γραπτού λόγου **(3)**:

ΕΠΙΠΕΔΟ	ΑΓΓΛΙΚΑ			ΓΑΛΛΙΚΑ		
	1	2	3	1	2	3
B2	30.2	28.6	19.8	4.3	3.0	7.0
B1	14.9	17.9	33.1	6.0	7.8	8.5
A2	12.5	13	22.4	9.9	12.5	11.2
A1	27.2	22	18.2	44.6	39.5	24.4
Pre-A1	15.2	18.5	6.6	35.3	37.1	49

Στοιχεία για την εκπαίδευση ξ.γ. στην Ελλάδα

- ▶ Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από την Ελλάδα για τις γνώσεις Αγγλικής και Γαλλικής των μαθητών της Γ' γυμνασίου μελετήθηκαν πιο αναλυτικά και παρουσιάζονται σε 2 γλώσσες:
  - *Foreign Language Learning in Greek Schools: European Survey on Language Competences, RCeL & IEP, 2014*
  - *Η Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών στο Σχολείο στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκή Έρευνα Γλωσσικών Ικανοτήτων, RCeL & IEP, 2014*
- ▶ Οι δύο τόμοι είναι διαθέσιμοι μέσω του πόρταλ του RCeL (**www.rcel.enl.uoa.gr**) από το πεδίο **εκδόσεις** στην ελληνική και **publications** στην αγγλική εκδοχή)

Ορισμένα γενικά συμπεράσματα της ΕΕΓΙ

1. Οι **ώρες διδασκαλίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση** δεν επαρκούν για να αποκτήσουν οι μαθητές το επίπεδο γλωσσομάθειας που επιθυμούν οι γονείς, με αποτέλεσμα να στέλνουν τα παιδιά τους στα κέντρα ξένων γλωσσών και να δημιουργείται μεγάλη ανομοιογένεια του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών (κυρίως στην αγγλική)
2. Οι **ώρες διδασκαλίας στο Λύκειο** είναι πολύ λιγότερες από τον ευρωπαϊκό Μ.Ο. και σχεδόν ανύπαρκτος στα ΕΠΑ.Λ., αντίθετα από ότι συμβαίνει στην συντριπτική πλειοψηφία των κρατών-μελών της ΕΕ
3. Οι έλληνες **εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών** είναι καλά καταρτισμένοι (σε σχέση με το Μ.Ο. των ευρωπαίων συναδέλφων τους), αλλά **δεν τους παρέχεται κανένα απολύτως κίνητρο** για να καταβάλλουν προσπάθειες να ξεπεράσουν τα προβλήματα που συχνά παρουσιάζονται **ή επιβράβευση** όταν κάνουν εξαιρετική δουλειά παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν
4. Οι **συνθήκες μάθησης της ξένης γλώσσας** στο ελληνικό δημόσιο σχολείο είναι **αρνητικές** σε σχέση με τον ευρωπαϊκό Μ.Ο.

Το κόστος της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στην Ελλάδα

- ▶ Δεδομένου ότι οι μαθητές δεν αποκτούν το επίπεδο γλωσσομάθειας που επιθυμούν οι γονείς τους στο δημόσιο σχολείο, αφού οι ώρες διδασκαλίας που απαιτούνται δεν επαρκούν, τα ελληνικά νοικοκυριά ξοδεύουν περίπου 800.000 ευρώ ετησίως για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας εκτός σχολείου.
- ▶ Στα έξοδα αυτά δεν περιλαμβάνονται οι ιδιωτικές δαπάνες για:
  - ▶ αγορά βιβλίων που χρησιμοποιούνται σε κέντρα ξένων γλωσσών
  - ▶ εξέταστρα ξένων πιστοποιητικών γλωσσομάθειας
  - ▶ ιδιαίτερα μαθήματα
  - ▶ δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία
  - ▶ αγορές που αφορούν τη δημόσια εκπαίδευση, όπως λ.χ. η αγορά βιβλίων ξ.γ. του Λυκείου.
- ▶ Δεν περιλαμβάνονται και τα πρόσθετα έξοδα του κράτους για βιβλία του Δημοτικού (Γαλλικής και Γερμανικής) από την ελεύθερη αγορά δεν με ποσόν που ανέρχεται ετησίως στις 700.000 ευρώ περίπου.
- ▶ Αξίζει να σημειωθεί ότι η δαπάνη για την εκμάθηση ξ.γ. αντιπροσωπεύει την τρίτη πιο σημαντική δαπάνη του νοικοκυριού στην Ελλάδα και ότι, παρά την κρίση, η δαπάνη αυτή έχει μειωθεί ελάχιστα ενώ οι δαπάνες στα σούπερ μάρκετ έχουν μειωθεί σημαντικά!

Θετικές ενέργειες της πολιτείας (1)

- ▶ Υιοθετήθηκε νέο πρόγραμμα σπουδών για τις ξένες γλώσσες στην υποχρεωτική εκπαίδευση από το σχολικό έτος 2016-17.
  - ▶ Το «ΕΠΣ-ΞΓ» ακολουθεί την 6βαθμη κλίμακα γλωσσομάθειας του Συμβουλίου της Ευρώπης και περιλαμβάνει «ύλη» η οποία είναι εναρμονισμένη με τους δείκτες επικοινωνιακής ικανότητας του *Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (2018)*.
  - ▶ Η «ύλη» του ΕΠΣ-ΞΓ συνάδει με την «ύλη» για τις εξετάσεις που οδηγούν στην απόκτηση του ΚΠΓ.
- ▶ Παράλληλα, σχεδιάστηκε και εφαρμόζεται νέος τρόπος αξιολόγησης των επικοινωνιακών ικανοτήτων των μαθητών (με νέο Π.Δ.), με στόχο και την προετοιμασία των μαθητών για το ΚΠΓ.

Θετικές ενέργειες της πολιτείας (3)

- Από το 2016-17 έγινε εισαγωγή της αγγλικής από την Α' Δημοτικού σε ένα ενιαίο ολοήμερο σχολείο από το σχολικό έτος, και εφαρμόζεται το ΠΕΑΠ (<http://rcel.enl.uoa.gr/peap>)
- Έχουν αναπτυχθεί ποικίλα ψηφιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα μάθησης για τις ξένες γλώσσες, με πολλές πληροφορίες για τους ψηφιακούς πόρους στους οποίους μπορεί να έχει πρόσβαση κάθε εκπαιδευτικός, καθώς επίσης και τρόποι αξιοποίησης ψηφιακών μαθησιακών αντικειμένων και εφαρμογών για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας.
- Από φέτος ξεκινά επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ξ.γ. για την χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στο μάθημά τους.

Θετικές ενέργειες της πολιτείας (3)

- ▶ Δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις (Ν. 4452/2017) για τη διενέργεια ηλεκτρονικής προσαρμοστικής εξέτασης του ΚΠΓ με σκοπό και την πιστοποίηση της γλωσσομάθειας των μαθητών του σχολείου.
- ▶ Στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΣΠΑ (2010-2014) έργου σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το ηλεκτρονικό σχολείο του ΚΠΓ που δίνει τη δυνατότητα δωρεάν προετοιμασίας για τις έντυπες εξετάσεις του ΚΠΓ.
- ▶ Καταργήθηκε η «επάρκεια διδασκαλίας» για εκείνους που διαθέτουν απλώς άριστη επάρκεια γλωσσομάθειας και όχι διδακτική και παιδαγωγική κατάρτιση (με ΥΑ υπ' αρ. 6117/Α5, Αρ. Φύλλου 324/08-02-2017).

Θετικές ενέργειες της πολιτείας (4)

- Σχεδιάζεται, με χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ, πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή του ΕΠΣ-ΞΓ και την αξιοποίηση προσεγγίσεων διαφοροποιημένης διδασκαλίας στην τάξη.
- Η πολιτεία, διά στόματος της σημερινής ηγεσίας του ΥΠ.Π.Ε.Θ., έχει αρχίσει να υποστηρίζει την εκπαιδευτική αυτονόμηση της σχολικής μονάδας και για τις ξένες γλώσσες αυτό μπορεί να σημαίνει πως είναι δυνατόν να υπάρξουν ευκαιρίες διαφοροποιημένης εκπαίδευσης, δηλαδή να μπορούν τα σχολεία ανά την Ελλάδα, σταδιακά, να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών τους.

Έργα για την αναβάθμιση της ξενόγλωσσας εκπαίδευσης (2010-2015)

<http://rcel.enl.uoa.gr/flane/>

foreign language education έργα για την ξενόγλωσσας εκπαίδευση

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

YVES FASSINAT INSTITUTE & SECRETARIAT

Αρχική Για εμάς Συνεργασίες Χρηματοδοτούμενες πράξεις Εκδηλώσεις

ΑΓΓΛΙΚΑ στην Α', Β' & Γ' Δημοτικού

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ στο σχολείο

ΚΠΓ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ γλωσσμάθειας

Μαθαίνω Ξένες γλώσσες, αποκτώ γνώση και αυτοπεποίθηση!

Με το **Βλέμμα** ατραμμένο στην **Πολυγλωσσία**
Άλλες δράσεις για τις Ξένες Γλώσσες

POLYGLSSIA multilingualism

Ηλεκτρονικό σχολείο του **ΚΠΓ**
e-school

Ηλεκτρονικές εξετάσεις για το **ΚΠΓ**
e-test

➤ Εκπαιδευτικό υλικό...

για τα **Αγγλικά** στις πρώτες τάξεις του **Δημοτικού**

για τις **ξένες γλώσσες** στο Ψηφιακό Σχολείο

ΚΠΓ προετοιμασίας για το ΚΠΓ

➤ Επιδιορθωτικές δραστηριότητες...

για τους εκπαιδευτικούς **Αγγλικής Α', Β' & Γ' Δημοτικού**

για τους καθηγητές **ξένων γλωσσών**

για τους αξιολογητές του **ΚΠΓ**

➤ Έρευνα για τις ξένες γλώσσες

Έρευνα προετοιμασίας στην Ελλάδα εκπαιδευτικών από το έργο που υλοποιείται στο EFL (A και αρχικά) ή γλωσσικής εκπαιδευτικής πολιτικής στην ΕΕ και την Ελλάδα: προετοιμασία στην ξένη γλώσσα στην πρώτη τάξη της ΕΒΑ (ΕΒΑ 1), το κέντρο Γλωσσικών Σπουδών Δόμνην Γλωσσίων (ΕΓΣ-ΔΓ) στην Αθήνα, καθώς και τη διεξαγωγή και παρουσίαση γλωσσολογικών

Επιχειρησίου: ην κεντρικό

➤ Εθνική Ξενόγλωσσα εκπαιδευτική πολιτική

Σκοπός της Δράσης είναι να αναπροσανατολίσει σταθερά βήματα που οδηγούν στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας της προετοιμασίας εκπαιδευτικών στην Ελλάδα - για πολιτική που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις, τον κόσμο μας και να ακολουθεί τις τάσεις και αναζητήσεις της διεθνούς εκπαιδευτικής για την προετοιμασία της γενεάς του μέλλοντος.

Επιχειρησίου: ην κεντρικό

RCEl ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΚΤΑΛΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Διακρίσεις
για τα έργα μας

Οργάνωση και παρουσίαση προβολής των έργων για την ξενόγλωσσα εκπαίδευση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

<http://www.rcel.enl.uoa.gr>

Κέντρο Έρευνας για τη Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών
& Αξιολόγηση Γλωσσομάθειας, ΕΚΠΑ

RCeL

**RESEARCH CENTRE FOR LANGUAGE TEACHING,
TESTING AND ASSESSMENT**